

Stanovisko Výboru regionů k tématu – Černomořská synergie – Nová iniciativa pro regionální spolupráci

(2008/C 105/10)

VÝBOR REGIONŮ

- vítá záměr Evropské komise zefektivnit opatření týkající se místního a regionálního rozvoje prostřednictvím iniciativy *černomořská synergie*, která propojuje osvědčené postupy na místní a regionální úrovni a podporuje jejich šíření, výměnu a vytváření sítí; je však toho názoru, že význam místních a regionálních orgánů pro úspěšné provádění této strategie by mohl být více zdůrazněn;
- vítá nedávný pokrok procesu rozšíření a přistoupení Bulharska a Rumunska k EU dne 1. ledna 2007, a stejně tak jednání o přistoupení s Tureckem, jako kroky vpřed k demokratickému a stabilnímu rozvoji černomořského regionu, které zajišťují větší stabilitu, bezpečnost a prosperitu Evropské unie i zemí černomořského regionu;
- podporuje vytvoření námořní identity pro černomořský region pro všechny strany zainteresované do různých námořních aktivit. Je třeba vzít v úvahu úsilí o překonání environmentálních problémů a rozvoj cestovního ruchu za předpokladu, že budou podporovány tradiční kultury a námořní kulturní a přírodní dědictví bude efektivněji chráněno;
- vyzývá Evropskou komisi, aby posílila úlohu dopravy v rámci budoucí námořní politiky, jelikož doprava je jednou z nejdůležitějších námořních činností a má průřezový charakter;
- zdůrazňuje význam zapojení místních a regionálních orgánů v černomořském regionu do vytváření a provádění politik Společenství souvisejících s migrací, se zaměřením na lepší řízení migračních toků tak, aby tyto toky probíhaly pokud možno legálně a při dodržování lidských práv a bezpečnosti občanů, a to i prostřednictvím široké a účinné vzájemné spolupráce mezi úřady a orgány určenými k jejich ochraně;
- vyjadřuje svou podporu rozvíjícímu se černomořskému euroregionu, aby byla propagována spolupráce na místní a regionální úrovni mezi zeměmi tohoto regionu a podporována demokratická stabilita, dobrá správa a udržitelný rozvoj.

Zpravodaj: pan Krasimir MIREV (BG/SES), starosta Targovishte

Odkaz

Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu – černomořská synergie – nová iniciativa pro regionální spolupráci

KOM(2007) 160 v konečném znění

Politická doporučení

VÝBOR REGIONŮ

Obecná politická doporučení

1. vítá záměr Evropské komise zefektivnit opatření týkající se místního a regionálního rozvoje prostřednictvím iniciativy *černomořská synergie*, která propojuje osvědčené postupy na místní a regionální úrovni a podporuje jejich šíření, výměnu a vytváření sítí; je však toho názoru, že význam místních a regionálních orgánů pro úspěšné provádění této strategie by mohl být více zdůrazněn. Je třeba dát nový podnět v podobě politických nástrojů Společenství pro ekonomickou modernizaci, větší konkurenceschopnost a přiblížení Evropské unie občanům;

2. vítá nedávný pokrok procesu rozšíření a přistoupení Bulharska a Rumunska k EU dne 1. ledna 2007, a stejně tak jednání o přistoupení s Tureckem, jako kroky vpřed k demokratickému a stabilnímu rozvoji černomořského regionu, které zajišťují větší stabilitu, bezpečnost a prosperitu Evropské unie i zemí černomořského regionu;

3. zdůrazňuje význam regionální a místní perspektivy procesu rozšíření a uznává klíčovou roli regionální a místní politiky při zabezpečení vnitrostátní stability, která v rozhodující míře závisí na základní demokracii;

4. zdůrazňuje svou podporu procesu přistoupení, evropské politice sousedství a strategickému partnerství s Ruskou federací a podporuje zapojení Výboru regionů a ostatních evropských institucí za účelem podpory partnerství v černomořské oblasti na základě modelu evropsko-středomořského partnerství, modelu baltského prostoru a Severního moře;

5. upozorňuje, že regionální a místní orgány černomořského regionu hrají klíčovou roli v následujících oblastech: proces přechodu k demokracii a dobrá správa; vytváření administrativní kapacity; konsolidace míru; mezikulturní dialog a dialog různých vyznání; migrace; boj proti trestné činnosti; energetika; doprava a plánování infrastruktury; plánování měst a rozvoj venkova; též poukazuje na pozitivní úlohu, kterou může mít spolupráce místních a regionálních samospráv s občanskou společností ve všech těchto oblastech s cílem sloužit zájmům společnosti;

6. zdůrazňuje, že iniciativa černomořská synergie přímo souvisí s jeho institucionální úlohou; domnívá se proto, že je velmi důležité využít jeho schopnosti jednat a účastnit se; naléhá na to, aby byla využita jeho úloha při zajištění jednotného zastoupení regionálních a místních systémů Evropské unie;

7. souhlasí s Evropským parlamentem, že navzdory významnému pozitivnímu vývoji za několik posledních let zůstávají mezi zeměmi tohoto regionu rozdíly, pokud jde o tempo hospodářských reforem a kvalitu správy;

8. si je vědom toho, že iniciativa Komise není míněna jako nová strategie pro černomořský region; je spíše chápána jako proces vytváření hlavních směrů EU pro rozvoj regionu, vzdělávání, spolupráci a šíření osvědčených postupů na regionální a místní úrovni prostřednictvím územní spolupráce s ohledem na lisabonské a göteborgské cíle; domnívá se však, že regionální rozměr musí být posílen z politického hlediska, má-li být iniciativa úspěšná;

Životní prostředí, doprava, energetika a námořní politika

9. upozorňuje na kritický stav životního prostředí v černomořském regionu, zvláště v dunajské deltě a v ostatních přírodních rezervacích této oblasti, a zejména na rostoucí eutrofizaci (tj. nárůstu produkce organické hmoty v ekosystému) s negativními dopady na biologickou rozmanitost, mokřady a rybolov; rovněž upozorňuje na znečištění způsobené ropnými produkty a odpady;

10. zdůrazňuje, že je zapotřebí hlubší analýzy potenciálních environmentálních hrozeb pro černomořský region (a pro řeky tekoucí do tohoto regionu); tyto hrozby vyplývají mimo jiné z klimatických změn a ze souvisejícího rizika přírodních katastrof. Na tyto skutečnosti je nutné odpovídajícím způsobem reagovat a podporovat projekty přeshraniční spolupráce, které jsou spolufinancované Evropskou unií a jejichž cílem je zlepšit řízení náležitých situací v oblasti civilní bezpečnosti;

11. vyzývá Evropskou komisi, aby podpořila využívání obnovitelných zdrojů energie, jako je např. větrná energie a energie mořských vln; měla by rovněž existovat podpora pro další výzkum a inovaci v této oblasti;

12. vyzývá EU a vlády členských států, aby zvýšily úsilí, pokud jde o rozvoj vědeckého a technologického pokroku v oblasti námořního výzkumu, jako je např. „modrá“ biotechnologie (námořní a vodní aplikace biotechnologie), navigační řídicí systémy a turistické aktivity, čímž bude možné čelit současným a potenciálním budoucím hrozbám, zejména s ohledem na klimatické a jiné změny, úbytek ryb, neudržitelný cestovní ruch a měnící se demografické složení pobřežních populací;

13. upozorňuje na potřebu více chránit námořní dědictví s ohledem na možný nárůst turistiky spojený s rozvojem tradičních kultur;

14. podporuje vytvoření námořní identity pro černomořský region pro všechny strany zainteresované do různých námořních aktivit. Je třeba vzít v úvahu úsilí o překonání environmentálních problémů a rozvoj cestovního ruchu za předpokladu, že budou podporovány tradiční kultury a námořní kulturní a přírodní dědictví bude efektivněji chráněno;

15. doporučuje, aby Evropská komise a vlády členských států podpořily vytvoření přesné regionální databáze využívající existující informace, která by podrobně popisovala ekonomické a environmentální aspekty jednotlivých mořských zdrojů a jejich dopad ze sociálního hlediska;

16. doporučuje hodnocení a koordinaci specifických strategických plánů podle těch, které jsou stanovené v tematické strategii ochrany a zachování mořského prostředí, která se zasazuje za určení rozsáhlejších mořských regionů, zejména pro polozařvené mořské pánve, jako je např. Černé moře; ty by měly být vypracovány členskými státy na návrh Evropské komise;

17. vyzývá Evropskou komisi, aby posílila úlohu dopravy v rámci budoucí námořní politiky, jelikož doprava je jednou z nejdůležitějších námořních činností a má průřezový charakter;

18. vyzývá Evropskou komisi, aby vybídla členské státy, aby pozorněji prováděly monitorování stavu znečištění životního prostředí na hlavních námořních trasách, a domnívá se, že pro tento účel by mohla být úspěšně využita nová technologie GMES;

19. navrhuje, aby bylo znovu povzbuzeno úsilí o dokončení mořských terminálů počínaje těmi s jasnými intermodálními charakteristikami, zejména s ohledem na to, že realizace některých projektů TEN-T zasahujících do námořní problematiky je zpžděna;

20. doporučuje, aby byla posílena úloha strategických přístavů jako priorit pro rozvoj budoucí námořní politiky a aby byla souběžně zadána studie o vzájemném propojení mezi velkými a sekundárními přístavy a o možné delokaci a dekoncentraci určitých přístavních činností do menších center;

21. navrhuje, aby EU a vlády členských států regulovaly těžební činnosti tradičních mořských zdrojů energie, jako je ropa a zemní plyn, na základě dobře definovaných environmentálních bezpečnostních norem, a aby prováděly efektivní monitorování těchto aktivit; doporučuje, aby byly podpořeny iniciativy zaměřené na zkvalitnění nebo zlepšení vybavení přístavů pro zachycování ropných vod a propagování technologických inovací při přepravě a manipulaci s ropou, především díky většímu využívání pozemních ropovodů;

22. doporučuje, aby byly lépe zabezpečeny námořní trasy a byly prozkoumány možnosti zavedení povinné pilotáže pro ropné tankery a jiné lodě s nebezpečným nákladem a také možnosti zavedení všeobecně povinné pilotáže v úzkých námořních cestách;

23. upozorňuje na potřebu přijmout opatření ke snížení skleníkových plynů a podporuje systém obchodování s povolenkami emisí;

24. doporučuje, aby byly vytvořeny scénáře pro nezbytná opatření k ochraně pobřeží, které by zohledňovaly různé prognózy vzestupu hladin moří a změny klimatických podmínek;

25. vyzývá EU a vlády členských států, aby koordinovaly a napomáhaly přímořským regionům při určení způsobů úspěšné ochrany dnešního životního prostředí a zvláště při vytváření nadregionálních a/nebo nadnárodních chráněných mořských oblastí a při rozvoji konkrétních návrhů na významné snížení vypouštěných radioaktivních látek, znečištění z lodí (zejména plynné emise, vykládka a balastové vody), a aby podporovaly úsilí k zajištění kvality přímořských a pobřežních ekosystémů a přírodních stanovišť při zohlednění významného dopadu, který může mít ekonomická činnost na stav mořského prostředí především z důvodu vypouštění živin do moře;

Vzdělání, kulturní rozmanitost a dialog různých vyznání

26. zdůrazňuje klíčovou roli místních a regionálních orgánů při podpoře a uznání významu kultur komunit černomořského regionu a vyzývá Evropskou komisi, aby napomáhala místním a regionálním orgánům v účasti na nových kulturních programech EU (Kultura 2007);

27. bere na vědomí sociální a ekonomické přínosy, které rozvoj kultury a její rozmanitost poskytuje zemím tohoto regionu, čímž je přispíváno k dosažení lisabonských cílů;

28. zdůrazňuje, že je třeba vystupňovat mezikulturní spolupráci a dialog různých vyznání, aby bylo využito kulturní rozmanitosti jako nástroje, který spojuje lidi v multilingvistické a multikulturní Evropě;

29. upozorňuje, že je potřeba zaměřit úsilí na regionální a místní úroveň pro vytváření důvěry v regionu a mírové řešení „zmrazených konfliktů“ prostřednictvím speciálních programů spolupráce;

30. znovu upozorňuje na potřebu zachovat multilingvistický přístup v rozšířené Evropě, jelikož jde o velmi důležitý nástroj pro začlenění občanů do společného evropského politického projektu;

31. vyzývá EU a vlády členských států k podpoře programů a projektů zaměřených na meziregionální spolupráci mládeže na místní i regionální úrovni;

Migrace, zaměstnanost a sociální věci

32. zdůrazňuje význam zapojení místních a regionálních orgánů v černomořském regionu do vytváření a provádění politik Společenství souvisejících s migrací, se zaměřením na lepší řízení migračních toků tak, aby tyto toky probíhaly pokud možno legálně a při dodržování lidských práv a bezpečnosti občanů, a to i prostřednictvím široké a účinné vzájemné spolupráce mezi úřady a orgány určenými k jejich ochraně;

33. schvaluje politické nástroje EU podporující činnosti zaměřené na posílení sociální integrace migrantů prostřednictvím programů, které jsou specificky zaměřené na místní a regionální orgány;

34. vítá iniciativy plánované Evropskou komisí týkající se boje proti ilegální imigraci a podpory výměny osvědčených postupů v této oblasti;

35. podporuje zapojení místních a regionálních orgánů černomořského regionu do rozvoje a provádění migračních politik Společenství a upozorňuje, že vytváření programů společné migrační politiky na místní a regionální úrovni může zajistit budoucí hospodářský rozvoj s větším hospodářským růstem a větší prosperitou regionu;

36. vítá iniciativy EU na místní a regionální úrovni týkající se rovných příležitostí a vyzývá státy členských států, aby tyto aktivity podpořily;

Dobrá správa, regionální iniciativy a vytváření sítí

37. oceňuje, čeho bylo v regionu dosaženo od roku 1989 prostřednictvím iniciativ Organizace pro černomořskou hospodářskou spolupráci (BSEC) a parlamentního shromáždění Organizace pro černomořskou hospodářskou spolupráci (PABSEC);

38. zdůrazňuje potřebu rozvíjet a koordinovat zkušenosti stávajících regionálních iniciativ spojujících černomořský region

s EU, které mají z evropského hlediska přidanou hodnotu, jako např. proces spolupráce zemí v povodí Dunaje, s důrazem na územní a tematickou komplementaritu;

39. doporučuje zlepšit koordinaci mezi různými iniciativami na národní a regionální úrovni a tam, kde je to možné definovat jejich konkrétní oblasti činnosti, aby se zabránilo překrývání a bylo dosaženo specifických výsledků;

40. doporučuje šířit existující příklady osvědčených postupů na regionální a místní úrovni, zejména s ohledem na místní ekonomické klastry, výzkumné sítě partnerství veřejného a soukromého sektoru, územní plánování a dobrou správu, a povzbuzovat a podporovat místní a regionální orgány zemí černomořského regionu při rozvoji takovýchto osvědčených postupů;

41. souhlasí s přístupem, který zdůraznily Evropský parlament a Komise, pokud jde o úlohu místních a regionálních orgánů při komunikaci, jež umožňuje veřejný konsensus a přispívá k větší transparentnosti a odpovědnosti;

42. vítá všechna vhodná opatření EU napomáhající rozvoji jednotlivých zemí, např. v boji proti korupci a organizovanému zločinu a při pomoci vytvářet efektivní administrativní struktury, což je proces, který musí také nevyhnutelně zahrnovat regionální a místní úroveň; v této souvislosti rovněž vítá všechny vhodné iniciativy na podporu autonomního rozvoje politické a hospodářské spolupráce tohoto regionu;

43. vyzývá EU a vlády členských států, aby podporovaly programy a projekty mobility zaměstnanců místní a regionální samosprávy jakožto nástroje pro navazování bližších kontaktů a výměnu zkušeností mezi zaměstnanci a zajištění lepšího výkonu zaměstnanců;

44. doporučuje zapojit organizace spojující zástupce zvolené na místní úrovni, jež zastupují jejich zájmy, do jednání plánovaných jako součást probíhajícího politického dialogu mezi EU a zeměmi tohoto regionu;

45. vyzývá vlády členských států tohoto regionu, aby respektovaly zásady Evropské charty místní samosprávy;

Přeshraniční a meziregionální spolupráce

46. zdůrazňuje potenciální pozitivní úlohu místních a regionálních orgánů a zejména starostů při rozvoji občanské společnosti v regionu, zejména v územích, kde národní orgány postrádají silné demokratické tradice;

47. vyjadřuje svou podporu rozvíjejícímu se černomořskému euroregionu, aby byla propagována spolupráce na místní a regionální úrovni mezi zeměmi tohoto regionu a podporována demokratická stabilita, dobrá správa a udržitelný rozvoj;

48. upozorňuje, že existují možnosti spolupráce s Radou Evropy v rámci spolupráce dohodnuté oběma institucemi;

49. zdůrazňuje úlohu jím vytvořených pracovních skupin jako užitečného nástroje pro podporu místních a regionálních orgánů kandidátských zemí a zemí usilujících o kandidaturu v jejich snaze otevřít příležitosti a rozvíjet potřebný politický

dialog mezi zeměmi EU, kandidátskými zeměmi a zeměmi usilujícími o kandidaturu;

50. oceňuje návrh Evropské komise, že tato iniciativa by měla být organizována v regionu na místní úrovni s partnery majícími společnou odpovědnost za její provádění; je zastáncem zapojení místních a regionálních orgánů do tohoto procesu vzhledem k tomu, že tím bude usnadněn postupný rozvoj kontaktů mezi černomořskými městy a obcemi, univerzitami, provozovateli kultury a organizacemi občanské společnosti včetně spotřebitelských organizací.

V Bruselu dne 7. února 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE
